

TEL AVIV, Izr. — Včeraj je prišlo do streljanja na običajno popolnoma mirni meji med Libanom in Izraelom. Izraelci so objavili, da so ujeti enega glavnih vodnikov arabske gverile Abu Gissana, poveljnika Osvobodilne fronte Karamehu v Jordaniji. Z njimi je bilo ujetih tudi 7 drugih gverilcev, ki so se preko Jordana vtihotapili na ozemlje Izraela.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 209 Tuesday, Oct. 29, 1968

Kaj se spodobi in kaj ne

Slovenci v Argentini so povabili dr. Miha Kreka, ki živi od leta 1948, torej nad 20 let med nami v ZDA, na obisk v Argentino. Tamkajšnji slovenski tednik "Svobodna Slovenija" je gosta iz ZDA pozdravil s sledečim člankom na prvi strani 17. oktobra 1968:

Ko mineva 50 let od prve slovenske vlade, smo svobodni demokratični Slovenci v Argentini povabili predsednika Narodnega odbora za Slovenijo dr. Miha Kreka, da prisostvuje našim proslavam.

Tako bomo imeli med seboj moža, ki je več kot 50 let svojega življenja posvetil izključno delu za slovenski narod, za njegovo svobodo in za obrambo njegovih pravic. Ni naš namen prikazovati njegovega življenjepisa. Predolgo bi bilo, če bi naštevati vse pomembne dogodke njegovega življenja od tedaj, ko je moral v zadnjih letih prve svetovne vojne v strelske jarke, kjer je bil ranjen, do današnjih dni, ko prihaja med nas. Marsikaj bi povedale njegove funkcije, ki jih je imel. Saj je bil s 26 leti že član načelstva Slovenske ljudske stranke. Ko je študiral na univerzi, je bil že v uredništvu Slovenca, predsednik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, občinski svetnik v Ljubljani. Predsednik kluba občinskih svetovalcev. Pozneje predsednik Narodnega odbora Katoliške akcije. Ko je bil dr. Anton Korošec interniran na Hvaru, mu je poveril vodstvo stranke v tistih težkih časih. Leta 1935 je postal minister. Nepretrgoma je zavzemal ministrske položaje do leta 1941. V izseljenjski jugoslovanski vladi je bil vsa leta podpredsednik. Leta 1943 je postal zastopnik Jugoslavije v Medzavezniškem odboru za Sredozemlje s položajem veleposlanika v Alžiru, nato pa Medzavezniškega sveta za Italijo.

Te položaje je odložil, ker kot Slovenec-demokrat in odločen nasprotnik komunizma ni soglašal z dogovorom dr. Šubašić-Tito.

Od leta 1942 je načelnik Slovenske ljudske stranke, od leta 1945 pa predsednik Narodnega odbora za Slovenijo. Od ustanovitve Zveze krščansko-demokratskih strank za Srednjo Evropo v Združenih državah Severne Amerike je njen podpredsednik.

Izreden zgodovinski dokument bi bila zbirka njegovih govorov, predavanj in člankov, ki jih je govoril in pisal v 50 letih svojega javnega dela in ki gredo v tisoče.

Mi svobodni Slovenci smo mu še posebno hvaležni za odločnost, s katero nas je branil pred svetom, ko so nas klevetali in nam delali krivico med komunistično revolucijo, in za neumorno požrtvovalnost, s katero se je zavzemal za begunce, ko je v domovini zavladovala komunistična strahovlada.

*

"Klic Triglava", slovenski mesečnik, ki izhaja v Veliki Britaniji in ga ureja Dušan Pleničar, je v svoji letošnji oktobrski številki objavil pod naslovom "Import-Export" sledeči sestavek:

Dr. Miha Krek, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo, ima namen obiskati Slovence v Argentini. Ker sam kajpak nima sredstev, so njegovi politični prijatelji v Argentini pozvali Slovence, naj bi v ta namen darovali po tisoč pesov. V zvezi s tem širi "Autentična SLS" po emigraciji letak, ki trdi, da dr. Kreka ni povabila v Argentino slovenska emigracija, ampak "politična klika Milosa Stareta". Zato da ne gre beračiti sredstev, ki morejo biti uporabljena za bolj potrebne in za vso emigracijo važne zamisli.

"Nekateri naši rojaki v Sev. Ameriki nam pošiljajo ponudbe, da prispevajo vsak po 1000 dolarjev, če Kreka po prihodu v Argentino zadržimo tu za stalno in je v ta namen že zbranih 26.000 dolarjev. Mi iz Argentine pa rojakom v Sev. Ameriki odgovarjamo: ne rabimo darov: ne Kreka ne dolarjev, raje vam mi tja gori pošljemo Stareta z vsemi pripadniki; pa z nabranimi dolarji živite še to gosposko." Letak zaključuje: "Čas je, da Slovenci v emigraciji potegnemo debelo črto pod dejstvo," da je eno široka množica protikomunističnih emigrantov, drugo pa ozka skupina ostarelih politikov...

*

Pozdrav dr. M. Kreku v Svobodni Sloveniji je znak spoštovanja in priznanja možu, ki se je vse življenje ubijal s slovenskimi narodnimi vprašanji in nalogami ter se za nje žrtvoval. Namesto da bi se briga sam za sebe in "služil dolarje", kot jih tisti, ki jim je on pomagal priti v ZDA, pa sedaj mečejo izza ogle kamenje vanj.

Sestavek v "Klicu Triglava" je dokaz, da se nekateri ljudje kljub temu, da so že davno preživeli leta neodgovorne mladosti, ne morejo otresti popadkov paglavstva in pobalinstva in se dokopati do tega, kaj se spodobi in kaj ne!

BESEDA IZ NARODA

OB 50. OBLETNICI SLOVENSKE OSVOBODITVE
1918 29. oktober 1968

WASHINGTON, D.C. — Med pokanjem topičev in potrkavanjem zvonov se je rodilo sončno oktobrsko jutro. Sončno in praznično, da takega ne pomni slovensko ljudstvo. V morju sončnih žarkov kopajoče se pestre jesenske barve so širom slovenskih pokrajin pozivljale narodne zastave, slovenske, hrvatske in srbske, hkrati vsem enako drage. Po ulicah so se valile od navdušenja pijane množice, katerih hrup, pomešan z akordi korajčnih, sta nadvladovala dva močnega vzklila — Jugoslavija, svoboda...

Tako je bilo po vseh slovenskih krajih, od prestolnice — bele Ljubljane, pa do zadnje hribovse vasice. Stoletne sanje so bile uresničene. Narodna zborovanja, tabori, majniška deklaracija, Evangelistova oporoka, vse to je našlo svoj smisel, doseglo svoj cilj. Boj za staro pravdo je bil izvojevan! In vse to sta povedali le dve, tako težko pričakovani, dve najslajši, ta dan tako čarobni besedi: JUGOSLAVIJA, SVOBODA!

Nikdar ni bila slovenskemu ljudstvu Jugoslavija bližja, nikoli tako ljubljena, kot na današnji dan pred petdesetimi leti. Nikdar še ni slovenski človek tako pojmoval, tako čutil, kaj pomeni beseda svoboda, kot ravno ta dan. V objemih od solz ginjenih, v deliriju veselja, je postal tako brezpomemben obraz onega redkega orožnika, ki je nekako s tesnimi občutki menjal na čepici rozeto Karla zadnjega z narodno trobojniko. Kdo naj bi se ozrl, kdo naj bi se zmenil zanj, saj je triumfiral svoboda, rojena je bila Jugoslavija... In svoboda je bila povsod. Njen glas je grmel iz streljanja topičev, njen glas se je prelivaval med potrkavanjem zvonov in akordi narodnih himen, iz žuborenja rek in potokov, iz opojnih zvočkov slovenske pesmi je dihal — svoboda. Ona prava svoboda, brez resnih in zaskrbljenih obrazov, kaj nam prinese jutrišnji dan...

Tak je bil praznik narodnega osvoboditve 29. oktober 1918. Praznik rojstva Jugoslavije, edini resnični praznik, ki ga je sleherni Slovenec in Slovenka svobodno čutil in nosil v svojem srcu. Tak naj ostane v naših srcih in spominu. Takega smo dolžni izročiti mlajšim pokoljenjem, ki praznika naše osvoboditve niso doživela.

Ozrmo se ob petdesetletnici rojstva Jugoslavije po naši politični emigraciji in pogledimo, kako ta izpolnjuje to sveto dolžnost. Ves hrvatski, zadnjih par let pa tudi večina srbskega in precej slovenskega emigrantskega tiska, če le more, izpusti ime Jugoslavija ali pa ga omeni le v slabem pomenu. Nekateri emigrantske organizacije se na svojih prireditvah, v svojih deklaracijah in resolucijah, kakor tudi gotovi posamezniki v svojih spisih, naravnost trdijo, da se ja ne bi kje pojavilo ime Jugoslavija in bi bilo treba uporabiti pridevnik — jugoslovanski. Tako, kar naenkrat v nekem strahu, da se ne bi komu zamerili, prekršujejo celo ultra-jugoslovanske organizacije za — slovenske, srbske...

Nas, ki smo doživljali dan osvoboditve, ki smo takrat kipele od navdušenja, vse te potvorbe zgodovinskih dejstev ne motijo. Motijo in mešajo pa mladino, ki osvoboditve ni doživela in ki bi se morala s stvarnostjo tedanjih, za naš narod tako usodnih dni, seznaniti le iz objektivnih virov. Njej pa se je nekaj let takratni dogodki predstavljajo v nekakšni megli sedanjih želj, ki jih goje gotovi emigrantski kro-

gi. Piše in govori se tako, kakor da majniška in krfska deklaracija nista zahtevali samo in edino ustanovitve skupne jugoslovanske države — Srbov, Hrvatov in Slovencev — Jugoslavije. Kakor da 6. oktobra 1918 v Zagrebu ni bilo ustanovljeno od poslancev Jugoslovanskega kluba v avstrijskem parlamentu in poslancev Hrvatskega sabora — Narodno veče, kot vrhovno politično predstavništvo Slovencev, Hrvatov in Srbov, živečih na ozemlju avstro-ogrske monarhije. Temu Narodnemu veču se je že 21. oktobra podredil Kranjski deželni zbor s samim dr. Sušteršičem na čelu. Kakor, da 29. oktobra 1918 ni bila proglašena država Slovencev, Hrvatov in Srbov in od Hrvatskega sabora, Slovenskega Narodnega sveta in ostalih pokrajinskih Narodnih svetov ni bilo priznana Narodna veče za vlado nove države, kateri so bile podrejene vse pokrajinske vlade, med njimi tudi 31. oktobra 1918 formirana Narodna vlada za Slovenijo...

Številni članki, brošure in knjige so bile in bodo napisane o dneh našega osvoboditve. V njih je najti polno silno pestrih razlag in komentarjev. Kdor zasleduje emigrantski tisk in je dogodke tistih dni sam doživljal, je premnogokrat zelo razočaran nad "objektivnostjo" mnogih izmed teh spisov, tudi če preze politično preteklost avtorjev. Zakaj ne bi ti pisci zbrali v knjigo dr. J. Ev. Krekovič in dr. Koroščevih govorov, besedil majniške in krfske deklaracije; uvodnikov, poročil o dnevnih dogodkih, uradnih razglasov in odločkov iz oktobrskih in novembrskih dni 1918, ki so bili objavljani v "Slovincu", "Slovenskem Narodu" in ostalem jugoslovanskem časopisju? Taka zbirka dokumentov bi vsakemu mlademu inteligentu zadostovala, da si ustvari pravo podobo o redosledu dogodkov, mnenju in razpoloženju našega naroda v dneh osvoboditve in v dobi neposredno pred njim in takoj po njem. Naša mladina v emigraciji je šla skozi šole, zna sama čitati in misliti, zato ji njenih dojmov ni treba kaliti s tendencioznimi komentarji.

Da, marsikaj, kar je prišlo kasneje, ni več vsebovalo one čistosti, lepote in spontanosti, ki smo jo doživljali ob rojstvu Jugoslavije. V dobi dvaindvajsetih let je slovenski narod, kakor sta tudi hrvatski in srbski, doživel precej razočaranje. Vendar to dejstvo prav nič ne zmanjšuje vzvišenosti in pravilnosti ideje narodnega edinstva, s katero so Gaj, Strossmayer, Evangelist in drugi narodni prvaki napajali rodove jugoslovanskih narodov. Ti narodni velikani so vedeli, da je majhnim jugoslovanskim narodom zagotovljena bodočnost edinole v skupni državi. Njih ideal je bila Jugoslavija od Triglava do Črnega morja. — "Povsod, koder tečejo naše reke, povsod tam se je naselil tudi naš narod. Naše reke pa tečejo proti Beogradu in Črnemu morju, nobena naša reka ne teče npr. proti Dunaju. Ob naši Savi biva od Triglava do Črnega morja isti narod kakor mi. Glejte, ti junaki, ki izvršujejo sedaj na Balkanu čuda hrabrosti in ki bodo poddedovali po večini evropsko Turčijo, to so naši brate, to je z nami en narod!" Tako je že leta 1913 govoril Evangelist!

V številne države razkosani Nemci in Italijani so pripravljene dočakali "pomlad evropskih narodov" in tekmo pol veka uresničili njihovo narodno enotnost. Prav tako bi bila nam možnost dana, da izkoristimo "našo pomlad", da v prekratko odmer-

jenem časovnem intervalu proti nam ni "pihalo toliko sovražnih sap". Da o vprašanjih, ki sta jih mogla rešiti le čas in dobra volja jugoslovanskih narodov, niso proti volji narodne večine odločali nervozni nestrpnosti. Tako so bile storjene osnovne napake. Z dekretom se je preko noči hotelo rešiti vprašanje, za rešitev katerega bi rabili stoletja. Jugoslovanski državni stavbi so postavili streho, pozabili so pa na temelje. Kazalec na svetovni uri pa je neizprosno hitel dalje. In nekega jutra smo se znašli razbiti, brez strehe — brez svobode. Ob koncu vojne pa smo dočakali ono, s komunističnimi parolami po zidovih namazano "svobodo", katere so se naši ljudje bali in pred njo mnogi zbežali v tujino...

Pol veka že jugoslovanski brod jadra po slepih rokavih in se razbija ob čerih, na katere ga naganjajo sovražne sape, tuje, domače, pa tudi emigrantske. Velike sile, brez ozira kateremu taboru pripadajo, žele imeti na svetovni šahovski deski — drobiž, kmete, katere premikajo po svoji volji. Ustvaritev Jugoslavije od Triglava do Črnega morja so ob koncu prve svetovne vojne preprečile zapadno-evropske velesile, ko so za hrbtno srbske vlade iznenadno sklenile premirje in prepovedale srbski armadi vkorakanje v Bolgarijo. Pod pritiskom istih velesil Jugoslavija ni smela priteči v pomoč Stamboliškemu, ki je pripravljeno Velike lugoslavije plačal z življenjem. Churchill med drugo svetovno vojno niso prav nič ugajali odnosi med generalom Mihajlovičem in bolgarskim generalom Velčevim. Po drugi svetovni vojni pa je Stalin preprečil med Titom in Dimitrovim sklenjen dogovor o vključenju Bolgarije v jugoslovansko federacijo. Dimitrov je v Moskvi nedoloma umrl in se je v krsti vrnil v Sofijo. Sovjetija pa še dandanes vzdržuje "balkanski sod smodnika", ki so ga do druge svetovne vojne polnile intrige evropskih velesil.

Močna, zedinjena Jugoslavija je vedno nekomu napoti. Ali že samo to dejstvo ne zadostuje, da si naš človek zastavi vprašanje: Kaj bi dandanes predstavljale razbite nemške in italijanske države, kaj pa pomenita zedinjena Nemčija in zedinjena Italija! Nemčija, celo poleg komunistične amputacije vzhodnih pokrajin predstavlja vodilno evropsko silo. Pa vendar je vsakemu, ki je imel priliko prepotovati ti dve državi, znano, kakšne razlike so npr. med Bavarci, Frizi, Franki, Saksonci in Prusi, na kako različnih kulturnih in ekonomskih stopnjah stoje Sardinija, Sicilija, Kalabrija, Toskana, Lombardija in Furlanija, da jezikovnih in etičnih razlik niti ne omenim. In če je bilo zedinjenje za Nemce in Italijane plodnostno, naravnost resnično, zakaj naj bi potem bilo za jugoslovanske narode — pogubno? Ali ni potrebno, da o teh vprašanjih razmislijo oni, ki jim je celo jugoslovanska konfederacija — "ljubezen na odpuščanje" — pretresna zveza z južnimi brati, da o federaciji, zasnovani na svobodnem dogovoru in demokratičnih temeljih, v okviru katere bi bile vse etične, kulturne in gospodarske posebnosti spoštovane, niti nečje izgubljati besed. Pri tem pa strememo, da bi vključili "suvereno" Slovenijo v evropsko federacijo, katere še nikjer ni, in za katero obstoja toliko konceptov, kolikor je evropskih vodilnih držav in mednarodnih mrežnih sil. Ne moti jih pa prav nič dejstvo, da bo v vsaki evropski federaciji mala Slovenija kaj hitro gospodarsko podjarmljena, kajti košček za košček slovenske zemlje, kmetija za kmetijo bo prešla v tujo last, kakor se to še vedno dogaja na Koroškem in Primorskem. Od gospodarske odvisnosti do politične federacije in potujčevanja pa ni zelo daleč! Za logiko ljudi, ki nečje jugo-

slavske federacije in celo ne konfederacije, pač pa hočejo naravnost v evropsko federacijo, je samo eno tolmačenje: "Kdor noče brata imeti za brata, bo imel tujca za gospodarja..."

Narod doma se trezni. Trezni se zlasti pod težo pritiska, ki tokrat prihaja z vzhoda. V nevarnosti, da izgubi še ono malo svobode, katero mu dopušča titovski režim, ljudstvo zahteva tesno povezanost med republikami in odločno odklanja glasove o konfederaciji, katere razširjajo korumpirani vrhovi komunistične birokracije, da bi z njimi prikriji gospodarske neuspehe, ki jih doživlja reforma. Preprosti ljudje, mali človek, ki tvori narodno množico, ni za slabljenje jugoslovanske zvezne države, kaj šele za njeno razbitje! Ta mali delovni človek, bodisi kmet, delavec ali pa nameščeneec, instinktivno čuti svojo varnost v urejeni narodni državi, zato je presit klikarskih birokratskih upravnih eksperimentov. On zahteva delo, kruh, dostojno življenjsko raven in prekrbljeno starost. Zaveda se dobro, da vse to lahko doseže le v obsejni narodni državi, v kateri bo vladala neomejena politična svoboda in ne samovolja klik. Zato je naš mladi človek za Jugoslavijo, za svobodo! Čim bolj se politični spekulantji tope v raznih kombinacijah in kolikor bolj se znoje "nedočakani ministri" v iskanju nejugoslovanskih alternativ, tem bližja je jugoslovanskim narodom — Jugoslavija!

Ko prosvetljeni emigrantski krogi omahujejo in ugičajo, v domovini seme, ki ga je sejal Evangelist, poganja iz globokih narodnih brazd. Zato ni strahu za Jugoslavijo! Ona živi! Ona bo prerastla današnje stege in težave. Jugoslavija bo živela in se krepila, kajti njeni sveti sinovi so vsi, ki se zavedajo:

... DA SO SEME ENEGA IZKRVAVELEGA NARODA!

Andrej M. Glušič

"Svojeglaveček" na "Lilijinem odru" v Collinwoodu
CLEVELAND, O. — Dramatsko društvo "Lilija" v Collinwoodu priredi v nedeljo, 10. novembra, ob pol 4. popoldne vesele igrice "Svojeglaveček".

To ni morda kako novo očrsko delo, ampak bo večini odraslih igra poznana. Pravzaprav to ni svojeglaveček, ampak razvajena svojeglavka, ki jo je bilo treba na kak način ukrotiti. To seveda ni kaka preprosta zadeva. Tudi ni dovolj en sam, da tako svojeglavko ukroti in je vsled tega nastala cela komedija, ki pripravi gledalcu obilo smeha in dobre volje.

Dobra umetniška, odrska in operna dela se ponovno in ponovno postavljajo na oder. Gotovo ima tudi vesele igrice "Svojeglaveček" take prednosti, da se je dramatskemu društvu "Liliji" zdelo primerno, da to vesele igrice ponovno postavi na oder. Pri ponovitvi pa zopet ni vse "staro": nov je običajno režiser, novi so igralci, nov je oder in tudi pri besedilu se da kaj na bolje obrniti.

Tako mislim, da nam bodo igralci "Lilije" pokazali "Svojeglavečka" v vsem v neki novi opremi in obleki.

Tako upam, da bomo v nedeljo, 10. novembra, zopet napolnili dvorano v SND na Holmes Avenue in v vselem razpoloženju sprejeli "Svojeglavečka" in vse ostale igrice.

Bo pa seveda istočasno zopet prilika, da se snidemo v domači družbi in se skupaj pozabavamo in poveselimo.

Po igri — to je po "duševnem delu prireditve" bodo pa na razpolago tudi okusna jedila in dobra pijača, da se tudi telesno okrepimo. Ko bomo pa tako v duševnem in telesnem oziru okrepjeni, se bomo pa tudi lahko ma-

lo zavrteli, godba bo na razpolago.

Upam, da je to, kar sem napisal, dovolj "močno" priporočilo za vsakogar!

Z. N.

DUHOVNE VAJE

Sveta tihota,
blaženi mir,
tukaj izgine
ves svetni nemir.

Se duša umiri,
počije telo,
zbrano moliti
nam je lahko.

Božja beseda
razum ti odpira,
v zaupanju k Bogu
se človek ozira.

Saj božja ljubezen
milost nam da,
da verske resnice
vsak lahko spozna.

Ker sem z grehom
prelomil zapoved,
zato pa potrebna
dobra je spoved.

Ko sveto odvezo
za grehe dobim,
ponižno s pokoro
za nje zadostim.

Zdaj duša je čista,
v srcu je mir,
k nam prišel bo Jezus
naš dobri pastir.

Ponižno v molitvi
ga počastimo,
zvesti v ljubezni
mu vsi ostanimo.

Tone Košir

Volite Harolda J. Lauschea

CLEVELAND, O. — V torek, 5. novembra, so glavne volitve. Dolžnost vsakega državljana je, da gre volit in glasuje za najboljše kandidate. Gotovo ima že vsak vse premišljeno, če pa nima, pa poslušaj, gleda in bere, da bo glasoval pametno, modro, v korist skupnosti in svojo lastno.

Demokratski klub 32. varde priporoča volivcem Harolda J. Lauschea, kandidata za državnega poslanca v 53. volivnem okrožju, ki obsega 32. vardo, pa tudi Euclid. Harold J. Lausche je bil 9 let v mestni upravi Clevelanda in se je dobro izkazal. Posebno pozornost je ves čas posvečal naši vardi, v kateri sam tudi živi.

S podpora H. J. Lauschea in mestnega odbornika J. Banka smo dobili otroško igrišče na Mohawk Avenue in na Midland in E. 160 St. Dobili smo boljše cestno razsvetljavo, da smo ponoči bolj varni.

Harold J. Lausche je skušen, zanesljiv in pošten, zato ga demokratski klub 32. varde vsem volivcem najtopleje priporoča. Ko greste 5. novembra na volišče, oddajte svoj glas za državnega poslanca (state representative) v 53. volivnem okraju Haroldu J. Lauschetu!

Harold J. Lausche se še enkrat zahvaljuje vsem volivcem, ki so ga podprli pri primarnih volitvah in se vsem priporoča za podporo 5. novembra. Če bomo vsi demokrati zanj, bo gotovo izvoljen!

V petek, 1. novembra, zvečer ob osmih ima demokratski klub 32. varde olivni shod v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pridite, da boste spoznali osebno in slišali kandidate. Po shodu bo zabava! Vsi vabljeni! Pripeljte s seboj svoje prijatelje!

Za odbor: J. F.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Pomoč iz zaledja
onim na fronti

Misijskarjenje je bistveno delo Cerkve. Verniki so tudi del Cerkve. Če je njihova dolžnost pravilno praznovanje nedelje, niso nič manj dolžni z molitvijo in misijonskim davkom podpirati misijonarjenje Cerkve.

Mnogo je problemov, ki danes pretresajo svet: vojne, revolucije, tekma na Luno, mladina z dolgimi lasmi in kratkimi krili, upori in razgrajanja. O vseh teh problemih se danes veliko govori in razpravlja. Toda za misijonsko nedeljo je prav, da bi za nekaj minut pomislili o dveh drugih zadevah, ki sta še bolj strašni in o katerih nihče rad ne razmišlja: o dvojnem umiranju, o umiranju teles in umiranju duš.

Beremo in slišimo, kako v drugi polovici 20. stoletja na tisoče umirajo ljudje vsak dan, umirajo, ker nimajo kaj jesti. Ali smo že kdaj pomislili, kako hudo mora biti umirati od lakote. Sicer pa še tega nimamo časa pomisliti, kako lepo in prijetno je živeti.

Bog je ob stvarjenju naročil človeku naj gospoduje zemlji, torej tudi vsemu, kar zemlja nudi: naj se veseli cvetja in uporabljaja rastline, živali in naj uživa sadove zemlje in njeno bogastvo. Ljudje pa umirajo, ker nimajo kaj jesti.

Vsi na tej zemlji imajo pravico, da bi dobivali lepoto dežela, mogočnost gora in čare dolin, da bi iz veličastva ustvarjenega spoznavali Stvarnika; toda ljudje umirajo, ker nimajo kaj jesti.

Ni jim dano — tako mnogim —, da bi hodili v šole in tam dobivali znanja, zrla v zgodovino človeškega rodu in da bi se njihovi zvedavosti odpirala okna in vrata; umirajo, ker nimajo kaj jesti.

Koliko jih je, ki ne poznajo družinskega kroga, nimajo možnosti družiti se s prijatelji, sedati z njimi k mizi, hoditi na letovanje, se voziti z avtomobili in aeroplani; še sanjati ne morejo o vsem tem, ker umirajo, ker nimajo kaj jesti.

Nikdar niso vedeli, da bi jih kdo rad imel in nikdar jim ni bilo dano, da bi občutili v sebi dostojanstvo človeške osebe — božjo podobno —; umirajo, ker nimajo kaj jesti. Še hvala Bogu, da umirajoči ne vedo in da jim je prihranjeno spoznanje, da so na svetu ljudje, ki umirajo, ker imajo preveč jesti, pa niti z drobtinami svojega razkošja ne lajšajo lakote tem umirajočim. Sicer smo pa v primeri s temi siromaki vsi bogataši. Ali se kdaj vprašamo, če vsako leto preprečimo vsak vsaj eno smrt zaradi lakote?

Sv. Pismo nas uči. Lepo pripoveduje, kako je Jezusu sledila velika množica ljudi. Končno so bili vsi utrujeni in lačni. Vele jim je sestiti, da se odpotujejo. Nato jim je dal jesti, da so se nasitili. Šele nato jih je učil božje nauka. Utrujen in lačen človek ni sprejemljiv za nauke, tudi če prihajajo iz ust samega Boga. To je zgled božjega misijonarja. Zgled velja za danes. Tudi človeški misijonarji ne morejo širiti vere med utrujene, lačne in nevedne. Naša dolžnost je, da plačamo svoj misijonski davek, da jih bodo mogli nasiti, obleči in izobraziti.

Druga nesreča današnjih dni pa je umiranje duš. Duša je sicer neumrljiva, a če ne bo doseglja večne blaženosti v Bogu, zanjo življenja ni. Pri tem umiranju duš pa ni treba misliti na tiste, ki bi lahko poznale Luč in Resnico in Ljubezen, pa jo nočejo sprejeti. Umirajo duše, ki so težile za Lučjo, a ni bilo nikogar, ki bi jo jim prižgal, ki bi se rade dokopale do resnice, pa ga ni, ki bi jo jim prinesel; ki bi rade živele v ljubezni, pa ga ni, ki bi jih popeljal k Bogu. In vse te duše odhajajo na oni svet in ne bodo deležne blaženosti, o kateri je božji Sin rekel: "Človeško uho ni slišalo in oko ni videlo in srce ni občutilo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo."

Mar ni to strahota današnjih dni. 1900 let je že preteklo od našega odrešenja, pa toliko milijonov duš tega odrešenja še ni bilo deležnih. Zemlje še nismo odrešili, pa silimo na planete. Na zemlji življenje umira, pa ga iščemo na zvezdah.

Tudi za to umiranje nosimo odgovornost tisti, ki pravimo, da smo v posesti prave vere. V preistosti kruha se zgubljajo poklici za misijonarjenje; v obilici dela nimamo časa, da bi molili; vera peša, pa jo bomo širili med pogane!

Se in še je na mestu prošnja in poziv vrhovnega poglavarja, da se zdramimo in prenovimo tudi v pogledu našega dela za misijonarjenje. (Iz govora na misijonski prireditvi v nedeljo, 20. oktobra 1968, pri Mariji Pomagaj v Torontu.)

Prireditve za slovenske misijonarje lepo uspela

Na letošnje misijonsko nedeljo so Slovenci v Torontu zopet lepo pokazali svoje zanimanje za brate in sestre, ki v daljnih deželah širijo evangelij.

Dopoldne je pri vseh štirih mašah pri Mariji Pomagaj obširno govoril o širjenju božjega evangelija g. Jože Časl CM. Popoldne istega dne je bila ob 3h v cerkvi ura molitve za misijone, nato pa rožnevenska pobožnost z litanijami in blagoslovom.

Molitvena udeležba je bila lepa. Ze med pobožnostjo pa so se napolnili vsi prostori pod cerkvijo: mala dvorana, velika dvorana in galerija.

Prireditve je začel predsednik Baragovega misijonskega krožka g. Jakob Kvas. Z veseljem je pozdravil zbrano množico, napovedal program in pokazal na oder, kjer se je nabralo kakih sto daril. Po tem uvodu je sledil govor; njegova vsebina je objavljena na drugem mestu.

Po govoru pa je prevzel vodstvo popoldneva g. Hinko Erčulj, ki je vodil žrebanje daril. Vse je šlo v lepem redu in soglasnosti. Z žarečimi očmi so navzoči odnašali lepa darila. Ko je ostalo na odru samo še šest daril, so bili želodci prazni. Kuhinja je odprla okna in vrata in tam so čakale dobre gospodinje z vsemi mogočimi dobrotami. Hitro se je izpraznila zaloga dobrot in nato so prišli napeti trenutki. Kdo bo šel zastopj v Evropo? In sreča se je nasmešnila g. Blažu Potočniku po sestri njegove žene. Pozna je bila že ura, ko je odšlo zadnje darilo z odra.

Zopet bodo slovenski misijonarji deležni nekaj pomoči. Bog plačaj vsem, za darove, mnogim za delo in trud in vsem, ki so se udeležili nedeljske prireditve pomoči slovenskim misijonarjem. Da bi do druge take prireditve misijonska gorečnost ne padala, temveč rastle. Bog daj!

Misijonski por.

Jesensko slavlje

TORONTO, Ont. — Iz daljave časa in kraja je prišel vasovet v slovensko torontsko sososko bridkosladek spomin. Potrkalo je na vrata mnogih domov. Sredi dela smo obstali in se spraševali: "Kaj je res dvajset let minilo," odkar smo z železniške proge za spitalskim taboriščem zadnjič zrla kraj, kjer se je ustavila naša mladost, kjer smo kot na božji dlan skriti čakali svetlejših dni po krvavem razdelanju... Čas onih let je samo naš, edinstven; je poseben odlomek naših življenj — velika postaja, kjer smo za tri leta spravili podklop revno prtljago in čakali sprevednikov piščalke v široki, neznani svet, ker nam domov čez Karavanke ni bilo dano se vrniti.

Sredi kanadske jeseni, ki zunanaj sivih mest žari v prelesti barv in intimni lepoti indijanskega poletja, nas je zvalil spomin do taborišč in domače zemlje... Ob sv. Mihaelu je dišalo v zraku po pečenem krompirju. V zgodnjem mraku so se po razorih mešale meglice z dimom požganega krompirjevca, da je vse polje bilo ovito v belo tenci. Tisti vonj nam je še danes v nosnicah. Zato iz dvajsetih let iščemo nazaj. Klicali so nas in smo prišli, da se spet najdemo, ne izgubimo, da ne omagamo pred zadnjo postajo. V soboto, 19. oktobra, smo se zbrali v Slovenskem domu v Torontu. Od vseh strani so prihajali prebivalci nekdanjih begunskih taborišč. Spitalčanov je bilo največ. Obnovili bi lahko k spitalu glavno, otroško kuhinjo, ambulanto; imeli smo v sredi svoje policaje in gasilce, vsemogoče taboriščne delavce in obrtnike. Bilo je veselo, prisrčno svidenje. Društvo "Slovenski dom", ki sta ga ta večer zastopala gg. Franca Arhar in Stane Vovk, je povabilo v svojo sredo č. g. Janeza Kopača CM, ki se je pojavil na odzval. Od sedanjih gg. duhovnikov č. g. Kopač najdalj časa deluje med Slovenci v Torontu.

Z molitvijo je začel slavnostno večerjo in v pozdravnem govoru prikazal delavnost in uspehe slovenskih ljudi po dvajsetletnem bivanju v Kanadi. Okrog dvesto gostov, ki so prišli

iz Londona, Kitchenerja, Hamiltona, Burlingtona, Trentona, Battawe, Oshawe in obeh torontskih naselij — je njegove besede prisrčno sprejelo. Po večerji je govoril nekdanji Spitalčan g. Lojze Rigler in ustvaril v dvorani svojestveno razpoloženje: ...Proslava in zahvala je namen današnjega dne. Spomin dvajsetletnice prihoda v Kanado, kratek povratek v to dobo, od prvih drobnih srečanj do široke slovenske skupnosti z duhovnim in kulturnim središčem v Torontu. Ponosni moramo biti na vse to. Ob dobrotah, ki nam jih je Bog naklonil, pozabimo na križe in nadloge, ki z leti pridejo. Za bodočnost se učimo iz preteklosti; ta pa je bila križeva in revna... Eno pa smo imeli — močno voljo in čiste ideale, ki so nas spremljali preko morja v novo deželo. Imeli smo po milosti božji vero — v strahu smrti in trpljenja prekaljeno. Ob slovenskih cerkvah in domovih v novi zemlji je naš rod pognal korenine. V dvajsetih letih je prišel čas proslave in zahvale. Dolžni smo jo dati Bogu, ki nas je vodil kakor Mojzesa v puščavi... Mnogim tisočim ni bilo dano iti z nami. Njihove kosti leže po vsej slovenski zemlji. Če za nič drugega — za golo življenje, največji dar, smo Bogu hvaležni. Tako je Lojze zaključil: "...naj le škripljejo kosti, naj veter piha med redkimi lasmi, bolje je kot da bi se dvajset let trohnele. Zapijmo na vse to zahvalno pesem!" Vsa dvorana je vstala in kot v cerkvi ob velikih praznikih mogočno zapela: "Hvala večnemu Bogu...". Slehernemu se je zganelo pri srecu. Po zdelenem licu je iz jeklenih moških oči pripolzela solza... Resničnost je stala med nami...

V teku večera smo kramljali z nekdanjimi sovaščani, obujali spomine in odvijali porumenele liste svoje begunske povesti. Ob živahni glasbi "Veselih študentov" smo se prisrčno razvedrili in pripravili za nov dan. Bog daj še večkratnega takšnega svidenja. Prirediteljem pa velja najlepša zahvala za iskreno domače doživetje.

Anica Resnik

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG
LIX.

Jaz sem bil zadovoljen v tej službi, saj sem mnogo večerov, ko smo zaprli trgovino in če je bilo leto vreme, fliknil z biciklom domov, pa sem zvečer in tudi zjutraj, predno sem odšel, pripomogel pri marsikakem nujnem delu. Trgovino smo odpirali ob osmih, zvečer pa zapirali ob šestih in tako, če sem se potrudil in malo pritrgal pri spanju, pa sem jim doma precej pripomogel.

Vendar to ni moglo iti v nedogled. Starši so se starali, sestra tudi pri nikaki moči z eno ledvico že toliko let in tudi sam sem se izčrpaval, ker nisem imel nikoli pravega mira, misli stalno na dveh ali še več krajih, dvojno delo in razne skrbi, tako da že nisem bil več dosti pripraven za prodajno mizo za gnađjeve ljubljanske gospe in gospodične. Poslovodja me je večkrat opominjal, naj bom bolj ljubezven in prijazen zlasti z — odjemalkami. Jaz sem imel polno glavo raznih misli in skrbi, zato, vsaj tako je trdil poslovodja, da, čimbolj je bila milostljiva in čimbolj je smrdela po parfumu, tem manj sem bil prijazen z njo, ter ji stregel kot kaki navadni ženski. Kakšna milostljiva in kakšna je navadna ženska, ga pa nisem vprašal. Tudi to ne, kaj je tisto, ki žensko naredi — milostljiva.

Poleg vsega dela in raznih misli in skrbi, me je mučilo tudi, ker nisem imel časa za nikako društveno ali javno delo. Vabili so me tu in tam, a res ni bilo časa za kako tako udejstvovanje. Vse tako in enako je prihajalo na ostrino in moral sem začeti resno misliti na to, kako se bom rešil iz tega. Da bi kar iz zaprodajne mize prešel v naše bregove, na katerih se prideluje precej trši kruh kot po raznih prodajalnah, ni kazalo. Roke niso bile dovolj utrjene za vile, lopate in plug. Če hočeš živeti in se količkar primerno preživljati na taki kmetiji, zlasti če se primeri, da bi kaka ta mlada preveč silila k hiši in se ti nabere družina — kar se rado zgodi, bi moral dobiti še kak postranski dohodek. Kakšen torej? Kakega primernega zaslužka v tisti okolici ni bilo. Da bi hodil v Ljubljano v kako službo, je bilo za tiste čase predaleč in nič na boljšem bi ne bil kot sedaj. Oče so npr. delali vso zimo grablje in pri tem je bil še primerno dober zaslužek. Saj so nekateri sosedje tam okoli, ki so bili skoraj brez zemlje in lažje in razkošneje živeli kot nekateri gruntarji. Jaz se te obrti nisem nikoli oprijemal, edino cveke sem nabiral s kladivom skozi "mašino", kakor smo imenovali tisto malo napravo. Da pa postanem dober "grabljar", pa že vzame par let, da izdelas res čedno blago za prodajo. So trgovci, ki so odjemavali to blago, prav dobro poznali, kdo jim pripravljajo lično izdelane grablje, kdo pa slabše vrste. Zlasti od novicev niso radi jemali. Bila je pa to edina industrija v našem kraju, za katero je vedela širša in daljna okolica. Vedela približno tako, kot za kropske žeblje.

Oče so tudi čebelarili, To pa le večinoma s — kranjci. Posebno donosno to ni bilo. Vsako leto so odprodali nekaj panjev, ki so jih potem nadomeščali z roji. Tudi nekaj rojev so letno odprodali. Medu navadno niso prešali, pač pa so ga oddajali, kadar je bila kaka dobra letina, kar v satovju. S čebelami sem se tudi jaz rad ukvarjal v tistih časih, ko sem bil doma. Že kot šolar sem imel svoj panj čebel. Še predno sem se jaz vrnil domov, so oče že imeli par "žnidaršičev". In teh sem tudi jaz takoj naročil mizarju 10, da mi jih je naredil. Okvirje in medstene sem potem kupil pri Čebelariskem društvu. Počasi sem jih napolnil z roji iz domačih kranjčev. Pozneje sem jih vsako leto še nekaj napravil tako, da se jih je vsaj splašalo voziti na pašo. V glavnem smo jesen in pa na smrekovo oziroma hojevo, kadar je ta medila. To pa ni vsako leto. Včasih nekoliko, da se niti ne plača prepeljavati jih, včasih prav nič, včasih pa toliko, da je treba tendensko iztočiti med, da se pripravi prostor za nov donos. Tako je bilo, če se ne motim v letu 1929 pod Krimom. To leto je bilo za med najbogatejše, kar se spominjam.

(Dalje sledi)

Tisk kitajskih rdečih
gard začel propadati

HONG KONG. — Ko so Maovi pristaži začeli 1. 1966 organizirati akcijo za kulturno revolucijo in največ poslov na tem polju izročili mladim rdečim gardam, so garde začele takoj ustanovljati svoje časopise. Tako so se množili lokalni časopisi kot gobe po dežju. Pri tem so pa bili veliko bolj zanimivi kot prejšnje uradne časopise. Radi so polemizirali in o svojih nasprotnikih odkrivali vse mogoče napake. Postali so po tej poti važen vir za novice iz rdeče Kitajske.

Moški dobijo delo

ISCAMO DELAVCE
PRIKROJEVALCE POMOČNIKE
strukturnih jeklenih izdelkov.

Dobri delovni pogoji v moderni tovarni, odlične robne koristi. Vprašajte za Mr. M. Burr King, 382-6613—Ext. 276.

THE AUSTIN COMPANY
Steel Fabricating Div.

1245 E. 222 St.

Euclid, Ohio 44117

(212)

Že lani se je zdelo centralnim oblastem v Peipingu, da gre ta "svoboda tiska" predaleč, ker odkriva preveč temnih peg na kitajskem komunizmu. Zato so začele že lani pritiskati na liste rdečih gard in jih počasi ubijati. Vso težo uradnega preganjanja so pa ti listi začeli čutiti letos, tako da je njihovo število padlo na male odstotke. Še v juliju je 98 takih lokalnih časopisov prihajalo po raznih kanalih v Hong Kong, sedaj jih prihaja komaj 12. Počasi bo pa še teh zmanjkalo. Poročila iz rdeče Kitajske bodo tako postala še bolj redka kot so, pa tudi manj zanesljiva in zanimiva. To je pa obnem tudi dokaz, da je doba kitajskih rdečih gard že pri koncu.

Unije pribrile pravico
do kolektivnega pogajanja z velepodjetji

WASHINGTON, D.C. — V duhu naše zakonodaje o trustih in kartelih nimajo podjetja pravice, da skupno nastopajo pri mezdni pogajanjih. To jih pa ni oviralo, da se dejansko spoznavajo med seboj mimo zakonov in mimo uradnih mezdni pogajanj. Te pravice dosledno ne bi smele imeti tudi unije, ki so v njih organizirani delavci istega podjetja, pri čemur pa opravljajo različna strokovna in poklicna dela.

Unije pa mislijo, da imajo to pravico. Tako so 1. 1966 sedeli pri mezdni pogajanjih z General Electric delegatje kar osmih različnih unij, ki so zastopale 80.000 delavcev GE. Vseh delavcev je bilo takrat 120.000. Podjetje se je seveda pritožilo na narodni odbor za delovne odnose, ki rešuje v imenu federacije spore med unijami in podjetji. Odbor je sedaj dal prav unijam, toda je pristavil, da morejo unije zastopati le delavce, ki so res pri njih včlanjenih. Do zastopstva "divjih" delavcev pa niso upravičene.

Veliko pragov

CHICAGO, Ill. — Železnice v ZDA porabijo letno okoli 130 milijonov železniških pragov, kar bi zadostovalo za zgraditev 43.000 milj novih prog.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Pomoč v angleščini
Iščem učitelja — učiteljico angleščine za par ur na teden, po dogovoru. Prosim kličite Ameriško Domovino HE 1-0628. (209)

Ice cubes for sale
50 cents a bag. Buy 3, get 1 free.
THE NORMANDIE TAVERN
1688 E. 55 St. (210)

V najem
Štiri čiste sobe, zgoraj, se oddajo ženski, v neposredni bližini Sv. Vida. Za pojasnila kličite: 361-1879. (29,1 nov.)

POZOR
Kadar nameravate kupiti ali prodati vašo hišo, lot, prazno zemljo ali farmo, kličite nas. Točna postrežba.

JOHN KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St. (Tues.X)

V najem
Oddamo 5 sob, prenovljene, nad Superior Savings & Loan uradom; furnez, zmerne najemnine. Kličite HE 1-2497. (213)

Moški dobijo delo

POSPRAVLJAVCI POSODE
Ponoči. Starost nad 18 let. Od 5. pop. do 2.30 zjutraj. Zdravstvene in bolniške koristi, obedi, kreditna posojila, počitnice. Oglasite se osebno od 2. do 4. pop.

BROWN DERBY SKYWAY
4998 Rocky River Dr. (212)

Moški dobe delo
Iščemo mlajše zanesljive moške za obratovanje vrtnalnih strojev (Drill-Press). Skušnja zaželjena, a ne nujna. Dobri pogoji, nadure **PAL-VIN MACHINE & MFG Co**
1419 E. 40 St. EX 1-2626 (209)

HELP WANTED
For cultural institution
Caretaker, apartment furnished. Maintenance carpenter or handy man. Apartment available, if desired. Write: Box 300, Care of American Home Pub. Co. (209)

POMIVALCI POSODE
Ponoči. Starost nad 18 let. Od 5. pop. do 2.30 zjutraj. Zdravstvene in bolniške koristi, obedi, kreditna posojila, počitnice. Oglasite se osebno od 2. do 4. pop.

BROWN DERBY SKYWAY
4998 Rocky River Drive (212)

Help Wanted Male
Punch Press Operators
day and night shift. Hourly rate. Steady work. Overtime.
ZATKO METAL PRODUCTS COMPANY
20850 St. Clair Ave. (213)

Help Wanted Male & Female
MACHINE OPERATORS
Male and Female
Immediate openings — Full Time
Excellent Benefits — Overtime
Shop Experience Preferred
Apply in person.
AMERICAN LAMOTTE CORP.
2917 East 79 St. (near Shaker Rapid)
Cleveland, Ohio 44104 (210)

Ženske dobijo delo

ISCAMO SNAŽILKO
Za restavracijsko jedilnico. Ponoči ali podnevi. Sed dni na teden. Starost nad 18 let. Počitnice, zdravstvene in bolniške koristi, obedi, kreditna posojila. Oglasite se osebno od 2. do 4. pop.

BROWN DERBY SKYWAY
4998 Rocky River Drive (212)

POSPRAVLJAVKE POSODE
Ponoči. Starost nad 18 let. Od 5. pop. do 2.30 zjutraj. Zdravstvene in bolniške koristi, obedi, kreditna posojila, počitnice. Oglasite se osebno od 2. do 4. pop.

BROWN DERBY SKYWAY
4998 Rocky River Dr. (212)

Help Wanted Female
Punch Press Operators
Day and night shift. Hourly rate. Steady work. Overtime.
ZATKO METAL PRODUCTS COMPANY
20850 St. Clair Ave. (213)

MALI OGLASI

v Wickliffu
je naprodaj hiša s 3 spalnicami, aluminijasta obloga, ena in pol garaže, 12 let stara. Cena \$18.900.
Na Richmond Heightsu
je naprodaj hiša s 4 spalnicami, spredaj zidana, dvojna garaža, lot 100x210, s formalno jedilnico. \$32.500.
KINKOPF REALTY 531-6346 (212)

1895

1968

NAZGANILO IN ZAHVALA

Z globoko žalostjo naznanjamo, da je 8. oktobra odšel v večnost v Torontu, Canada naš ljubljeni soprog, oče in stari oče

JANEZ MEHLE

njegovo truplo je bilo prepeljano iz pogrebnega zavoda, v cerkev Marije Pomagaj, kjer je bila pogrebna maša in potem na pokopališče Mount Hope 11. oktobra 1968, kjer čaka vstajenje.

S tem se iskreno zahvaljujemo častitemu gospodu Tonetu Zrneću, ki je opravil sveto mašo in pogrebne molitve za pokojnega.

Toplo se zahvaljujemo, organistu in vsem pevcom ki so mu tako lepo zapeli tisto vigrad se povrne katero je on sam večkrat prepeval na pokopališčih.

Prisrčna hvala vsem, ki so darovali cvetje, za maše, ki so ga obiskali med boleznijo in pokopili njegovo truplo in vsem ki so ga spremili na njegovo zadnjo bivališče.

Zalujoci:

FRANČISKA soproga
FRANK sin žena MAGDA
FANI PETRIČ hčerka mož FRANK
BETI PETRIC, MARTA in SUZANA MEHLE
vnukinje

Toronto, Ont. 29. oktobra 1968

IZUM

spisala

METOD JENKO in
VIKTOR HASSL

"Poslušajte, sestra! Erwinov primer je pretežak, njegovi možgani so poškodovani, zato ni upanja, da bi bolnik še kdaj ozdravel."

Sestra je žalostno vzdihnila, on pa je nadaljeval: "Odločil sem se za odhod, zato vas prosim, da mi naročite avtomobil; rad bi se odpeljal na postajo."

Prevarjena sestra je odhitela klicat zdraviliškega voznika. Viktor pa je skočil v telefonsko celico in poklical Simona.

Ta je globoko zamišljen sedel pri pisalni mizi, večkrat vstal in hodil po sobi sem ter tja in ves obupan že komaj čakal, kdaj se bo oglašil Viktor. Ko je zaslišal zvonec, se je sprva prestrašil, a se takoj pomiril. Hlastno je pograbil slušalko in napeto poslušal, kaj mu bo Viktor sporočil. "Halo! Simon, si ti?"

"Da, da, Viktor. Kaj je, kaj?" ga je s tresočim se glasom izpraševal Simon. "Ti je uspelo?"

"Da, uspelo! Vse v redu, kakor sva se domenila. Sedaj nimam časa. Prosim, pripravi takoj avtomobil in pridi čimprej, kakor hitro le moreš v hotel pri kolodvoru. Tam te bom čakal, ker se bom sedajle odpeljal iz zdravilišča. Od tu moram oditi sam. Računam, da boš okoli treh že tam; proti jutru se odpeljeva v bližino sanatorija, kjer naju bo čakal Erwin in ga nato odpeljeva na tvoj dom."

"Dobro! Vse bom uredil."

Viktor je že zaslišal korake, zato je urno odložil slušalko in skočil iz celice, da ga ne bi opazila sestra in morda kaj razumela.

"Takoj bo avtomobil tu, gospod, sicer pa imate še dosti časa do odhoda vlaka, ker odpelje šele ob treh zjutraj."

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 6400 W. 4800 NO. Deluxe 6 Rm. face brick home and gar. 12 yrs. old. Lot 60x135. Excellent loc. Upper 40's. By appt. MU 5-9177. (209)

BY TRANSFERRED OWNER Algonquin—8 spac. rms. 4 bdrs. 1½ baths. Nr. schls. shpg. centr. and river Bus. zoned older home \$18,500. OL 8-4691 (210)

BY OWNER — UPPER 20's Excel. loc. Perf. Layout. Espec. for children—formal din. area, & good eating space in kit. Exceptionally nice fam. rm. 3 bdrms. BE 3-8174. Open hse. Sun. 1:30 10553 S. Millard (211)

BUSINESS OPPORTUNITY

COCKTAIL LOUNGE — By owner, Leading S.W. Side Cocktail lounge. Food, late license and entertainment. Est. 8 yrs. 445-2938. (209)

FOR SALE BY OWNER. GROCERY STORE — Fully stocked 65th—Wolcott. Quick sale \$4,500. Phone 436-7164 (210)

MALE HELP

MILL HAND OPERATOR

This is no doubt the greatest opportunity you will find ANYWHERE! If you are CONSCIENTIOUS and WILLING TO APPLY YOUR SKILLS with woodworking machines, and have EARNEST DESIRE to learn more about your trade, we offer the most rapid advancement and earnings. Investigate this "Job Of The Year" immediately for your future financial security.

MR. FRIEDRICH
SIMMONS CO.

Elm & Bluff

La Grange, Ill.

352-9110

(209)

še odpočije v restavraciji. "Hvala za prijaznost!" se mu je zahvalil Viktor in mu stisnil v roko lepo napitino.

Ob istem času pa je odposlal Simon svoj voz k označenemu hotelu.

"Vozi, kakor hitro le moreš, prej ko v eni uri moraš biti tam!" mu je pred odhodom za-bi-čeval Simon. Bil je vidno boljše volje, a še zmeraj ni bil prepričan, da bo vse tako uspelo, kakor sta se domenila z Viktorjem. Če ne bi bilo res, si je mislil, potem Viktor pač ne bi poročal. Druga polnoč se mu je strahotno hitro približevala, odločila bo njegovo usodo!

Viktor je v gostilni postajal že nestrpen. Stalno je gledal na uro, oči je venomer upiral skozi okno na cesto in čakal, kdaj bo pridrvel odrešilni avtomobil. Malo pred tretjo uro je pristopil k njemu še hotelski vratar in mu dejal:

"Gospod, vlak bo v desetih minutah tukaj!" S tem je Viktorju še povečal nervoznost, v tej zmedenosti ni vedel, kaj naj bi odgovoril.

"Aha!" se je začel obotavljati. "Da, na vlak bo treba. Že prav!"

Da ne bi vzbudil kake nepotrebnosti in nevskečnosti je pograbil kovčke in s hotelskim slugom sta odšla počasi na postajo. Ko sta prišla pred blagajno, se ga je Viktor hotel iznebiti, zato mu je dejal: "Hvala, dalje bom že sam nesel!"

Odnesele je kovčke na hodnik in vtem je že pridrvel brzec. Viktor ni vedel, kaj bi. Pomešal se je med došle potnike in tako nevidno izginil s kolodvora.

Fred postaja je vprašal še nekega postreščka, kje je glavna cesta, ki vodi sem iz New Yorka. Postrešček mu jo je vljudno pokazal in Viktor je zopet čakal. Nenadoma je zagledal v daljavi dve močni luči, ki sta se hitro večali in bližali. Spoznal je Simonov avtomobil. Kar sredi ceste ga je ustavil. Iz previdnosti je še vprašal, če je to Simonov avtomobil; ko je šofer pritrdil, je skočil vanj in šofer je pognal. Odpeljala sta se.

Okoli petih zjutraj je avtomobil neslišno obstal ne daleč od sanatorija. Viktor je previdno izstopil, pogledal naokrog, če ga morda kdo ne opazuje, ker se je pričelo že daniti, in se prikradel počasi do bližnje zdraviliške ograje. V mesečini je zagledal v parku človeka, ki se je počasi bližal izhodu.

Viktor je pogledal natančneje, vendar postave ni mogel razločiti. Tiho je vprašal: "Halo, Erwin! Si ti?"

"Da, ste vi, Viktor? Kje naj preskočim ograjo?" je vprašal Erwin s tresočim se glasom, ker ga je v jutranjem hladu nekoliko zeblo.

"Tu, Erwin! Sem pridi in trenutek počakaj."

Viktor je stekel k avtomobilu in ukazal šoferju, naj ugasne luči in zapelje k ograji, kjer bo pomagal Erwinu preskočiti zid. Preden je še stal avtomobil ob ograji, je bil Erwin že na cesti. Pohitel je k avtomobilu in že sta z Viktorjem udobno sedela. Viktor je bil ves srečen, najrajši bi bil že pri Simonu, kjer ga čaka mastna nagrada. Viktor je naročil vozaču, naj vozi po največjem ovinku. Sedaj je imel Viktor pri sebi dragoceni tovor, zato se mu ni več mudilo. Erwin je bil tudi neizmerno srečen, le slutil ni, kaj z njim nameravajo. Nekaj časa je zamišljeno sedel poleg molččega Viktorja, ki je izrazil priliko. Iz žepa je potegnil kloroformirani robec in ga spretno pritisnil Erwinu na nos, da se je ta takoj onesvetil. Nekaj časa ga je Viktor še opazoval, da bi videl, kako deluje kloroform.

Ubogi Erwin je imel zaprte oči in težko sopel. Nepremično se je naslanjal in nobene kretnje ni bilo opaziti. "No, sedaj sem lahko miren!" si je dejal Viktor. "Sedaj te varno pripeljem k Simonu." Med vožnjo po newyorških cestah se je Erwin prebudil in s široko odprtimi očmi gledal okoli sebe. Omotica je nehala delovati, bolela ga je glava. Prijel se je z obema rokama za glavo in stokajoče vprašal: "Kje sem? Pomagajte mi!"

Viktor se je prestrašil in hitro prijel Erwina za glavo, mu ostro pogledal v oči. Bal se je, da bi se Erwin res pred odločilnim dejanjem zbudil iz hipnotičnega sna.

Pogled je zadoščal, zaspal je. V takem stanju ga je pripeljal k Simonu v hišo.

Simon je Viktorja objel in poljubil, stisnil mu je roko in ga potrepeljal po rami. Erwin jima je pokorno sledil. V sobi mu je Viktor ukazal, naj Erwin sede, je in se odpočije. Simon je strmel.

NAGNJENA STOLPA — Poševni stolp v Pizi je znan po vsem svetu, manj je znano, da imajo v Bologni v severni Italiji dva stolpa, ki sta za nekaj čevljev nagnjena. Oba sta bila zgrajena v srednjem veku in še vedno stojata. Slika kaže njun pometek.

SPOSOBEN

POŠTEN

VESTEN

Izvolite ...

George W.

WHITE
for
JUDGE

Common Pleas Court

- Present Councilman Ward 13, Cleveland
- Practicing Attorney — 12 years
- Former Referee Common Pleas Court
- Former Counsel Legal Aid Society
- Member — Various Civic Organizations

— INDOSIRAN OD —

- CLEVELAND PRESS • PLAIN DEALER
- AFL-CIO • UNITED AUTOMOBILE WORKERS
- CITIZENS LEAGUE • MANY ETHNIC GROUPS
- FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

GEORGE W. WHITE

Joseph Boland, Sec'y. 10425 Joan Ave.

Slovenska skupina poziva za številne
glasove za

KONGRESNIKA

CHARLES A. VANIK

"Mi prisrčno podpiramo ponovno izvolitev kongresnika Charles A. Vanika kot zastopnika za 22. okraj. Kongresnik Vanik je bil voditelj na svojem važnem položaju v odboru za Načine in Sredstva Kongresa v borbi za Medicare, višje prejemke Social Security, za boljšo izobrazbo naših otrok, za ohranitev delavnih možnosti za nas in za naše otroke. Njegov nasprotnik je v Kongresu glasoval proti tem predlogom."

"Kongresnik Vanik se je vedno brigal v Kongresu za naše koristi. On je bil vedno na razpolago za posredovanje v naših zadevah pri zvezni vladi. On je mož, ki ga hočemo obdržati v Kongresu."

Jack Banko
Frank and Jennie Mramor
Joseph Braddock
Lou and Betty Jartz
Louis Sajevec
Max Gerl
Tony J. Sustarsic
Andrew Turkman
Frank Walland, Jr.
Joseph Opara
Stanley Zagorc
Frank J. Chukayne
Joseph Muzic
John Mervar
Edward Chukayne
Frank Struna
Edward Marincic

Anthony Cvelbar
Joseph Penko
Edward Eckart
Mr. and Mrs. Anton Seday
Mr. and Mrs. V. A. Grdina
Mr. and Mrs. Rudolph Nosse
Mr. and Mrs. Matija Hutar
Mr. and Mrs. Matija Hovevar
Mr. and Mrs. Milan Dovic
Mr. and Mrs. Franc Rupnik
Mary Ivec
Mrs. Agnes Zagorc
Agnes Sodja
Mr. and Mrs. Anthony Ipavec
Mr. and Mrs. Frank Kostick
Victor J. Arko
Mrs. Rose Marie Nagy

(Partial Listing)

James Podboy
Ernest Podboy
Stanley V. Pockar, Sr.
Stanley V. Pockar, Jr.
Joseph Sturm
Robert J. Chukayne
Jerry Arko
Frank Fier
Milan A. Jaksic
Anton Arko
John Centa
Joseph Ferra
Mrs. Josephine Z. Hirter
Edward Jerman
Mrs. Geraldine Boka
Joseph Leskovec
Mr. and Mrs. John Habat

☒ CHARLES A. VANIK

Vanik for Cong. Com., Thos. C. Westropp, Chmn., 2527 Rubyvale

Dvaindvajseto poglavje.

Na startnem prostoru je bilo živo ko v mravljišču. Zbrane množice so napeto pričakovale poročil s poleta. Godbe so neumorno igrale in ljudem krajšale čas.

V startni zgradbi je sedel Alfred in zasledoval polet. Bil je srečen, kakor še nikoli v življenju.

"Halo, halo!" je poklical Alfred prvo kontrolno postajo.

"Tukaj prva kontrolna postaja."

ja. Vse v redu in pripravljeno!"

je zagrmel v zvočniku odgovor. "V nekaj minutah morate opaziti gondolo!" je odgovoril Alfred.

Nekaj sekund nato se je postaja zopet oglašila; globok glas je poročal: "Halo, halo! Tukaj prva kontrolna postaja. Dve stopinji južno od postaje se prikazuje močan sijaj žarometov." (Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Help me to help Lake County

DON KRUEGER
COMMISSIONERFrancis "Bud" Osborne, Chmn. Krueger for Commissioner
9023 Perkins Dr. Mentor, Ohio

K S K J

AMERISKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORN
ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:
.....
.....
Moj novi naslov:
.....
.....
MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

V ZNAMENJU OLIMPIADE — Osvetljen olimpijski znak krasi poslopje velike bančne stavbe v Mexico Cityju. Paz pomeni v našem jeziku "MIR".